

[Udenrigsministeren]

mangel på fællesskabsfølelse og som tvivl om, hvorvidt det politiske liv overhovedet er i stand til at løse opgaven. Det fører til isolation, det fører til egoisme, det fører også til manglende arbejdslyst og manglende tro på, at der er en fremtid for Danmark, som den enkelte kan have nogen glæde af at arbejde for.

Jeg tror, denne indstilling i dag er meget vidt udbredt, og den er meget farlig, men der er grund til at tilføje, at den dybest set også er ganske ubegrundet, for hvis vi betragter vores samfund, hvis vi forsøger at se på, hvad det er for kvaliteter og værdier, vi stadig har, må vi konstatere, at det grundlæggende set jo er et samfund, som er godt, og som er i stand til at løse de opgaver, vi står over for. Der kan være megen kritik af arbejdsindsats og arbejdslyst og initiativ osv., men alligevel må man grundlæggende sige, at i Danmark er folk flittige, folk har det godt, vi har et trykkesystem, vi har et velfærdssystem, som vi er mange der har været med til at bygge op, og som vi også i en vanskelig periode har råd til at holde fast ved. Vi har et godt uddannelsessystem, vi har muligheder for alle, vi har kort sagt også kræfterne til at løse problemerne, også de problemer, som ligger ved siden af de økonomiske.

Derfor er det afgørende spørgsmål i den situation, vi nu er i, ikke, om vi kan, men om vi vil. Det, vi skal ville, er jo ikke alene at fremlægge og gennemføre løsninger, men at skabe tillid til, at folketinget og regeringen forstår at forsvare de værdier, som kendetegner vores samfund.

Så kan man spørge: hvad er det, der er brug for i denne situation? Vi har fra venstres side klart sagt, at det vi mener der er brug for, er, at man nu fortæller alle, at det ikke kan fortsætte, som det har fortsat i en årrække, at der ikke er økonomisk baggrund for at fortsætte længere ad den vej. Derfor er det fornuftigste og den løsning, der omfatter alle, at vi laver et stop for pris-, indkomst- og omkostningsstigninger i de kommende år. Men klart også et stop, som må ledsages af sociale garantier; det har vi også peget på. Vi har sagt, at det ville være en idé at aftale, at indkomstskatten til staten i de kommende år ikke får lov til at stige. Vi har sagt, at det ville være rimeligt at lægge et loft over boligudgifterne. Vi har sagt, at det ville være rigtigt i en sådan periode at holde øje med,

hvorledes de svagt stillede gruppers situation udvikler sig, for i givet fald at holde dem fri for stærke påvirkninger.

Jeg beklager – og det gør alle i venstre – at venstre og socialdemokratiet ikke kunne nå til enighed om en sådan politisk løsning, at de to partier i det hele taget ikke kunne blive enige om at komme frem med en klar, politisk løsning. Men det ændrer jo ikke ved, at et nyt folketing og en anden regering bliver konfronteret med præcis de samme opgaver. Der har vi syntes det var rigtigt, at de partier, som efter disse retningslinjer følte sig i stand til at tage et politisk initiativ og påtage sig et politisk ansvar, stod sammen, og det tror jeg også er kommet klart til udtryk: venstre og det konservative folkeparti, centrumdemokraterne og kristeligt folkeparti har ikke et fælles program – de afviger fra hinanden på en række punkter, og det kan og skal ikke forandres – men det er lige så klart, at de har en fælles opfattelse af, hvad det er, der er brug for nu, når vi taler om de konkrete opgaver.

Derfor tror jeg, man med god ret kan sige, at en ny regerings første opgave vil være tre vigtige ting: at få standset udviklingen i priser, omkostninger og indkomster, at få det ledsaget af nødvendige sociale garantier og naturligvis at få gennemført en finanslov, som også tager hensyn til hele den situation.

Men den næste opgave for et nyt folketing og en ny regering bliver at skabe tillid til, at den enkelte på det grundlag vil have en fremtid, som det er værd at stræbe imod, og den opgave påhviler os ikke for den regerings eller dette folketings skyld, men fordi der ved siden af det økonomiske er en række værdier, hvoriblandt vores demokratiske systems evne til at fungere måske er den aller vigtigste, værdier, som det også er opgaven at holde fast på.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Det møde, der er i folketinget i dag, er jo formelt en debat om den åbningstale, som jeg holdt her i tinget i tirsdags, men reelt er det vel mere begyndelsen til den valgkamp, som mange dog mener allerede er begyndt for nogen tid siden, men som ligesom bliver markeret med debatten her i dag. Og hører man på denne debat, må man sige, at noget kunne tyde på, det blev en stilfærdig valg-